

4. Соколова О.Є., Акімова Т.А., Сулима Л.О. Теоретичні основи організації та розвитку мультимодальних перевезень в Україні / О.Є. Соколова, Т.А. Акімова, Л.О. Сулима // Економічний простір. – Дніпро: ПДАБА. – 2014. – №83. – С. 91-103.

5. Неруш Ю.М., Саркисов С.В. Транспортная логистика: учебник для академического бакалавриата / Ю.М. Неруш, С.В. Саркисов. – Москва: Издательство Юрайт, 2018. – 351 с.

Коц Я. Р., студентка
Науковий керівник: Томах В. В.,
к.е.н., доцент
ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків, Україна

ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ НА МАКРОЕКОНОМІЧНОМУ РІВНІ

На сучасному етапі економічного розвитку провідна роль інновацій у його забезпеченні щодо підприємств є загальновизнаною. Удосконалення виробництва, збереження конкурентоспроможності, підвищення якості продукції можливе тільки за умови ведення якісної інноваційної діяльності, завдяки якій підприємство адаптується до динаміки зовнішнього середовища і намагається змінити його у власних інтересах. В цей же час, незважаючи на незаперечні переваги ведення інноваційної діяльності, інноваційна активність вітчизняних підприємств є низькою. Недосконалість законодавчої бази, обмеженість можливостей підприємств щодо інвестування інновацій, високий економічний ризик і тривалий термін окупності нововведень – все це є перешкодами.

Оцінювати результати інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств можливо на основі ретельного аналізу їх зовнішнього середовища за економічними рівнями, якими є макро- та мезоекономічний. Щодо макроекономічного, який створює умови для успішного функціонування підприємств завдяки активізації державної політики інвестиційно-інноваційної діяльності, застосуванню адекватних ситуації методів державного управління, результативна інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств будь-якої галузі промисловості можлива тільки за умови створення в державі відповідних умов і направленості політики на підтримку та залучення як внутрішніх, так і зовнішніх інвесторів, а також на розробку та впровадження інноваційних проектів.

Аналізуючи тенденції інвестиційно-інноваційної діяльності на макроекономічному рівні, тобто у зовнішньому середовищі підприємств, доцільно виділити інвестиційну й інноваційну діяльності, оскільки кожна з них є складовою загального складного явища – інвестиційно-інноваційна діяльність. Таким чином, розглянемо основні тенденції інвестиційної діяльності у зовнішньому макроекономічному середовищі підприємств.

На даний час найчастіше називають три найбільш складові інвестиційного клімату, що визивають найбільше занепокоєння у інвесторів, а саме: прозорість ведення бізнесу, політична стабільність, а також взаємодія з державними органами.

Складовими інвестиційного клімату України, що приваблюють інвесторів є розвинена телекомунікаційна інфраструктура, швидкі темпи зростання, природні ресурси, новий ринок і кваліфіковані кадри за помірною ціною. Властивістю сучасних інвестицій в Україні є їх спрямованість у вже розвинені сфери економічної діяльності. Станом на 01.01.2017 більшість прямих інвестицій були спрямовані до установ та організацій, що здійснюють фінансову та страхову діяльність – 10324,4 млн. дол. США та підприємств промисловості – 9550,2 млн. дол. США [Ошибка! Источник ссылки не найден.].

Без створення необхідних та достатніх умов для розвитку інвестиційної діяльності неможливим є якісний розвиток національної економіки, впровадження нових технологій, оновлення зношених основних виробничих фондів, створення нових робочих місць та інших важливих складових що сприяють розвитку країн, їх регіонів і галузей.

Що стосується бюджетного інвестування, яке є інструментом фінансового регулювання й інноваційної діяльності [2, 3], воно є більш ніж незначним, що пояснюється спрямуванням основної частини бюджетних коштів на погашення зовнішнього державного боргу. Так, на 01.01.2016 року валовий зовнішній борг України складав 118729 млн. дол. США, на 01.01.2017 він скоротився до 113518 млн. дол. США, тобто відбувається його деяке зменшення [4]. У зв'язку з відсутністю необхідних умов для залучення іноземного інвестування їхній загальний обсяг є абсолютно недостатнім і не може кардинально поліпшити економічний стан України.

Однією з умов покращення організації інвестиційної діяльності в Україні є вирішення питань фінансового забезпечення її розвитку. Завдання активізації інвестиційного процесу промислових підприємств останнім часом стає переважно проблемою пошуку джерел фінансування інвестиційних проектів, проблемою акумуляції накопичень, їх збереження і цільового використання.

Особливе значення відводиться портфельним інвестиціям, які, попри всі свої недоліки (спекулятивний характер, високий рівень залежності від ефективності багатьох інституцій, ризик швидкого відпливу значних обсягів фінансових ресурсів за кордон), здатні забезпечити українську економіку коштами, необхідними для масштабної модернізації. Проте, зважаючи на абсолютну непристосованість вітчизняного інвестиційного клімату для значних портфельних інвестицій, увага українських чиновників зосереджена на прямих іноземних інвестиціях, тоді як обсяги портфельних інвестицій залишаються мізерними [5, с. 179].

Викликає занепокоєння той факт, що основними інвесторами української економіки є, як правило, дрібні фірми, фірми–аутсайтери, які не втримавши конкуренції в своїй країні, залучаючи відпрацьоване обладнання і орієнтуючись на дешеві місцеві ресурси, завдяки вкладанню капіталу у швидко окупні галузі, очікують на легкі надприбутки в Україні, або ж фірми, які, користуючись прогалинами вітчизняного законодавства, відмивають брудні капітали на території нашої держави. За підрахунками дослідників, лише близько 15%

іноземних фірм, що інвестують в українську економіку, можна розцінювати, як надійних партнерів [6, с. 5].

В країнах з розвинутою економікою значну роль в активізації інвестиційної активності відіграють установи фінансового сектору. Саме комерційні банки та інші фінансово-кредитні установи акумулюють та розподіляють тимчасово вільні кошти. Так, в Україні, до 2013 р. значення цього джерела постійно зростало, та із настанням фінансової кризи банки призупинили кредитування. З 2015 р. відмічається збільшення активності фінансового сектору в напрямі фінансування капітальних інвестицій. Однак, в цей час, банківські установи з більшим бажанням кредитують суб'єктів господарювання з коротким виробничим циклом та швидким грошовим обігом, в той час як підприємства стратегічних галузей залишаються поза увагою.

Проведений аналіз зовнішніх умов ведення інвестиційної діяльності підприємствами щодо макросередовища доводить їх незадовільний стан та низький рівень, що не відповідає сучасним вимогам ведення бізнесу суб'єктами господарювання мікроекономічного рівня.

Таким чином, проведений аналіз тенденцій інвестиційної та інноваційної діяльності у зовнішньому середовищі підприємств на макроекономічному рівні свідчить про їх складність та неоднозначність, що підтверджують як позитивні, так і негативні зрушення інвестиційно-інноваційних процесів, об'єднує які недостатня активність й практична відсутність розвитку на макроекономічному рівні. Такий стан зовнішнього макроекономічного середовища гальмує залучення інвестицій і, як наслідок, стримує розвиток інноваційної діяльності [**Ошибка! Источник ссылки не найден.**].

Список використаних джерел:

1. Інформаційно-аналітичні матеріали щодо інвестиційного клімату в Україні за 2016 рік / <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=Стан%20інвестиційної%20діяльності%20в%20Україні>
2. Матросов О. Д. Современные проблемы реализации финансовых инструментов государственного регулирования инновационной деятельности в Украине / О. Д. Матросов, В. О. Матросова, П. О. Доуртмес // Вестник науки и образования Северо-запада России», Первая международная научно-практическая конференция: «Инновации в науке, производстве и образовании», (г. Калининград, 12 ноября 2015 г.). – Калининград : Российская инженерная академия, 2015. – Т. 1. – № 3. – С. 1 – 14.
3. Charles S. Strategies for advancing organizational innovation / S. Charles, D. Grider // Journal of Management and Marketing Research. – 2014. – № 15. – pp. 1–11.
229. Харламова Г. О. Інвестиційна позиція та перспективи інтеграції України у міжнародний інвестиційний простір / Г. О. Харламова // Інвестиції: практика та досвід. – 2014. – № 20. – С. 3–8.
4. Статистика зовнішнього сектору. Національний банк України / https://bank.gov.ua/control/uk/publish/printable_article.jsessionid
5. Худардиева В. А. Стратегия привлечения иностранных инвестиций в экономику Украины / В. А. Худардиева // Фінанси України. – 2015. – № 6. – С. 179.
6. Садеков А. А. Инвестиционная привлекательность предприятий (методология и методика оценки) / А. А. Садеков, Н. А. Лисова. – Донецк: ДонГУЭТ, 2011. – 270 с.